ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора Сварицевицького ліцею
від 01.09.2026 №141/о

ПОЛОЖЕННЯ
про забезпечення академічної доброчесності у Сварицевицькому ліцеї Дубровицької міської ради

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає внутрішню систему забезпечення академічної доброчесності (далі — ВСЗАД) у закладі освіти: цінності, принципи і правила академічної доброчесності, повноваження уповноваженого органу та уповноваженої особи, порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, види порушень, заходи реагування та академічну відповідальність, порядок оскарження рішень.

1.2. Положення розроблено відповідно до:

Закону України «Про академічну доброчесність»;

статей 41, 42, 53, 54 Закону України «Про освіту»;

статей 42, 43 Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

1.3. ВСЗАД є обов'язковою складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) закладу освіти.

1.4. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу: здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших працівників закладу освіти, батьків (інших законних представників) неповнолітніх здобувачів освіти.

1.5. Терміни

уповноважений орган колегіальний орган закладу освіти, утворений наказом директора, уповноважений розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та застосовувати заходи реагування на них;

уповноважена особа - педагогічний працівник, визначений наказом директора, уповноважений реагувати на порушення академічної доброчесності, розглядати повідомлення та/або застосовувати заходи реагування у випадках і порядку, визначених Законом та цим Положенням;

академічний твір – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі, визначеній законодавством та/або цим Положенням (зокрема дослідницька, конкурсна, проєктна робота);

навчальна робота - результат виконання здобувачем освіти навчального завдання у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, цифровій чи іншій формі.

1.6. Цінності академічної доброчесності:

чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, стійкість, рішучість.

1.7. Принципи академічної доброчесності:

пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти через навчання, виховання, стимулювання і заохочення;

відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень та відповідальність за них;

нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;

повага до авторства та непорушність прав інтелектуальної власності інших осіб;

уникнення конфлікту інтересів.

1.8. Презумпція академічної доброчесності

Особа вважається такою, що допустила порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення цього факту у порядку, визначеному цим Положенням. Встановлення факту порушення є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

РОЗДІЛ ІІ. ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Заклад освіти зобов'язаний:

проводити навчання з академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу;

ознайомлювати здобувачів освіти та їхніх батьків з принципами, правилами і процедурами академічної доброчесності;

вживати заходи для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів освіти;

формувати середовище, що мінімізує можливості порушення академічної доброчесності;

забезпечувати обов'язкове фіксування повідомлень про порушення та реагування на них у встановлені строки;

оприлюднювати це Положення на вебсайті закладу освіти.

2.2. Педагогічні працівники зобов'язані:

ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;

грунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних;

чітко окреслювати очікувані результати навчання та мати прозору систему оцінювання на основі оприлюднених критеріїв;

доброчесно оцінювати навчальні роботи та академічні твори здобувачів освіти;

власним прикладом сприяти формуванню академічної доброчесності, стимулювати та заохочувати її дотримання;

вчасно, неупереджено і невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності.

2.3. Здобувачі освіти зобов'язані:

виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо умовами завдання дозволено участь кількох осіб та/або використання допоміжних матеріалів і засобів, зокрема інтернет-ресурсів;

у разі використання у власній роботі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, даних тощо) зазначати посилання на джерело та/або автора;

у разі використання об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, повідомляти про це та зазначати відповідну програму/методику;

включати власний раніше створений академічний твір (повністю або частково) до нової роботи лише за умови, якщо це передбачено умовами завдання та з відповідним зазначенням.

не вдаватися до будь-яких форм тиску чи неправомірного впливу на учасників освітнього процесу.

2.4. Батьки (інші законні представники) неповнолітніх здобувачів освіти зобов'язані:

формувати у дітей усвідомлення необхідності дотримання цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;

заохочувати та стимулювати дітей до її дотримання;

сприяти дотриманню дітьми академічної доброчесності, зокрема не виконувати навчальні завдання замість дитини.

РОЗДІЛ ІІІ. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Видами порушень академічної доброчесності є такі діяння:

відчуження авторства - це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором;

академічний плагіат - це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору;

приписування авторства - це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні;

самоплагіат - це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення;

фабрикація - це вигадування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності;

фальсифікація - це свідома зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності;

недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, - цеоприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього;

недоброчесне оцінювання - це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених Законом, законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності;

несамостійне виконання завдання - це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозволеної допомоги іншої особи (інших осіб);

недозволена допомога - це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності;

академічний саботаж - це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного працівника, здобувача освіти, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності.

«Обман» не є окремим видом порушення це ознака порушення академічної доброчесності.

Хабарництво (корупційні дії) не є порушенням академічної доброчесності, воно регулюється антикорупційним законодавством.

Не вважається порушенням академічної доброчесності: використання дозволених 3 допоміжних матеріалів (якщо це передбачено умовами завдання); цитування обов'язковим зазначенням джерела та автора; включення власних попередніх робіт за дозволом педагога; групова робота, якщо вона передбачена умовами завдання.

РОЗДІЛ IV. УПОВНОВАЖЕНИЙ ОРГАН ТА УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА

4.1. Встановлення факту порушення академічної доброчесності та застосування заходів реагування є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

4.2. Для розгляду питань щодо можливих порушень академічної доброчесності до складу Комісії входять представники учнівського самоврядування та педагогічні працівники закладу освіти. Склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради. Строк повноважень Комісії становить один рік.

4.3. Представник органу учнівського самоврядування залучається до розгляду питання лише у разі, якщо здобувач освіти не визнає факту порушення академічної доброчесності.

4.4. Уповноважена особа визначається наказом директора. Особа, яка має конфлікт інтересів, не бере участі у прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення.

4.5. Розмежування повноважень:

уповноважена особа приймає й фіксує повідомлення; проводить первинну перевірку; застосовує виховні заходи; у разі визнання здобувачем освіти факту порушення визначає санкцію без повної процедури; спірні випадки передає Комісії;

уповноважений орган (Комісія) розглядає невизнані, спірні, повторні або грубі порушення за процедурою; встановлює факт порушення; ухвалює рішення про заходи реагування; забезпечує права особи; документує та оприлюднює рішення.

РОЗДІЛ V. ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ

5.1. Порушення може бути виявлено педагогічним працівником, адміністрацією закладу освіти або за повідомленням учасників освітнього процесу. Повідомлення подається письмово (у паперовій або електронній формі) і підлягає обов'язковому фіксуванню.

5.2. Повідомлення підлягає розгляду, якщо містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення і можуть бути перевірені; в іншому разі уповноважений орган (особа) має право залишити його без розгляду.

5.3. Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі) уповноважений орган (уповноважену особу) або керівника закладу освіти, організатора конкурсу, який протягом трьох робочих днів приймає рішення про надсилання повідомлення уповноваженій особі (уповноваженому органу).

5.4. Уповноважений орган (особа) протягом десяти робочих днів ухвалює рішення про початок розгляду або про залишення без розгляду, надає особі копію повідомлення та не пізніше ніж за три робочі дні інформує про дату, час і місце розгляду.

5.5. Розгляд повідомлення та прийняття рішення здійснюються у строк не більше шести місяців з дня реєстрації повідомлення.

5.6. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення, має право: бути поінформованою про початок розгляду; бути присутньою; ознайомлюватися з матеріалами; надавати пояснення і заперечення або відмовитися від них.

5.7. Особливості щодо здобувачів освіти:

розгляд щодо здобувача освіти віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням його батьків (інших законних представників), якщо проти цього не заперечує здобувач освіти;

у разі визнання здобувачем освіти факту порушення санкція визначається уповноваженим органом (особою) без дотримання повної процедури розгляду повідомлення.

5.8. Особливості щодо керівника закладу освіти:

повідомлення про ознаки порушення академічної доброчесності, вчиненого директором закладу освіти, не підлягає розгляду всередині закладу. Особа, яка має відповідні докази, надсилає повідомлення до відповідного територіального органу ДСЯО. Отримане повідомлення направляється до іншого закладу освіти для розгляду уповноваженим органом.

РОЗДІЛ VI. ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

6.1. До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на час вчинення порушення досягла 14 років. До здобувачів освіти, які не досягли 14 років, застосовуються виключно виховні заходи.

6.2. Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним і не підлягає оцінюванню; факт порушення фіксується у документі про результати оцінювання.

6.3. Заходи реагування щодо здобувачів освіти:

виховні заходи (застосовуються до всіх, у т. ч. до осіб віком до 14 років) відвідування тематичних занять з академічної доброчесності; усне попередження; письмове попередження; повторне виконання завдання;

заходи академічної відповідальності (лише з 14 років) повторне проходження оцінювання; позбавлення права участі в конкурсах, олімпіадах (на строк від одного до трьох років); інші санкції, визначені цим Положенням.

6.4. Санкції щодо педагогічних працівників.

За порушення академічної доброчесності до педагогічних працівників можуть застосовуватися такі санкції:

1) відсторонення від проведення процедур та заходів забезпечення якості освіти, вступних іспитів, олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань та інших заходів змагального характеру;

2) недопущення строком від одного до трьох років до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

3) позбавлення будь-яких видів заохочень (заохочувальних виплат, нагород тощо) протягом одного року;

4) догана (у порядку дисциплінарної відповідальності);

5) звільнення із закладу освіти.

6.5. Загальні засади:

до особи може бути застосовано одну або декілька санкцій; санкції мають бути співмірними змісту та рівню порушення;

забороняється встановлювати різні санкції залежно від громадянства, джерела фінансування навчання чи ознак, за якими законодавством заборонено дискримінацію;

при визначенні санкції враховуються вік здобувача освіти, ступінь тяжкості (одиничне чи систематичне порушення), визнання факту та готовність виправити ситуацію.

РОЗДІЛ VII. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ

7.1.Здобувач освіти, педагогічний працівник або батьки (інші законні представники) неповнолітнього здобувача освіти мають право оскаржити рішення про встановлення факту порушення та/або застосування заходів реагування.

7.2. Скарга подається педагогічній раді закладу освіти протягом 10 робочих днів з дня оприлюднення (отримання) рішення. Директор закладу освіти забезпечує реєстрацію скарги та скликання засідання педагогічної ради у строк, що не перевищує 10 робочих днів з дня її надходження. Педагогічна рада розглядає скаргу на найближчому засіданні, але не пізніше зазначеного строку.

7.3. У разі незгоди з рішенням педагогічної ради скарга може бути подана до органу управління у сфері освіти відповідного засновника.

7.4. Рішення уповноваженого органу набирає чинності з дня його оприлюднення, а в разі оскарження з дня оприлюднення рішення суб'єктом розгляду скарги.

РОЗДІЛ VIII. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАХОДИ

З метою формування культури академічної доброчесності заклад освіти: щороку проводить не менше одного навчального заходу з питань академічної доброчесності для здобувачів освіти та педагогічних працівників; розміщує та оновлює відповідну інформацію на вебсайті та інформаційних стендах; включає вимоги щодо академічної доброчесності до освітніх програм; забезпечує доступність цього Положення.

Формування негативного ставлення до корупції та хабарництва здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». Корупційні дії не є порушенням академічної доброчесності у розумінні Закону «Про академічну доброчесність» і розглядаються за окремою процедурою, визначеною антикорупційним законодавством.

РОЗДІЛ IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення про академічну доброчесність у закладі освіти схвалюється педагогічною радою та вводиться в дію наказом керівника.

9.2. Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися за пропозиціями учасників освітнього процесу та схвалюються педагогічною радою в порядку, встановленому для його прийняття.

9.5. Положення про академічну доброчесність оприлюднюється на офіційному вебсайті закладу освіти та є доступним для ознайомлення всім учасникам освітнього процесу.

СХВАЛЕНО
Протоколзасіданняпедагогічної ради
Сварицевицькоголіцею
від24 серпня 2026 року № 1